

[Aksel Larsen.]

svenske kroner. Dette skal vi naturligvis udnytte, men vi har jo lov til at tale med vore svenske venner, om de ikke kunne tænke sig at forcere den udvikling, som i øvrigt er en naturlig udvikling for Sverige, lidt videre frem. Og det kunne jo også godt være, at man kunne nå noget med de andre nordiske lande. Men så kan man jo ikke stille sig afvisende over for at forhandle om en eller anden form for samarbejde eller toldharmonisering på industrivarernes områder, og jeg har for øvrigt den tro, at den danske industri er tilstrækkelig konkurrencedygtig til, at den også kunne klare sig.

Jeg mener, at man under sådanne forhandlinger skal indstille sig på at tale om, hvad der særlig interesserer de fem lande hver for sig, og så prøve at finde visse områder, hvor deres interesser er fælles eller kan bringes til at harmonere.

Men dér tror jeg nu igen at det, man bedst kunne begynde med, selv om jeg mener, man bør undersøge toldharmoniseringsproblemet, var virkelig at samordne landenes udenrigshandelspolitik, således som man også stort set syntes enig om på Nordisk Råds session i Oslo, og som den højtærede udenrigsminister dengang var en energisk talsmand for. Vi har jo alle vore eksport- og vore importinteresser, og vi burde fra de nordiske landes side kunne komme så langt i retning af begyndelsen til en økonomisk union, at vi hjælper hinanden med, som det vist hedder i dansk folketingsprog, at tilgodese vore udenrigshandelsinteresser ved at støtte hinanden på en eller anden måde i handelsforhandlinger. Hvis hvert enkelt land først stiller sine særinteresser op og erklærer, at medmindre det får indrømmelser med hensyn til særinteresserne, vil man ikke være med til noget andet, så kommer man ikke langt.

At det så ville være ønskeligt, at man kom langt længere, nåede til et mere indgående politisk samarbejde og efterhånden fik bragt de nordiske lande ind på en fælles udenrigspolitik, ja, det er ganske klart, men det er også klart for mig, at medmindre man kan nå betydeligt videre frem med at få det økonomiske, det produktionsmæssige, det handelspolitiske og det trafikmæssige samarbejde organiseret her i de nordiske lande, så får man ikke virkelige frem-

skridt med hensyn til at få parallelitet i de nordiske landes udenrigspolitiske orientering.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Jeg skal straks besvare hr. Aksel Larsens spørgsmål vedrørende flygtningene. Det er rigtigt, at Den tyske Forbundsrepublik efter en aftale, der er truffet i NATO, har ført forhandlinger med samtlige sine NATO-nabolande om, hvorledes man skulle forholde sig med flygtningestrømme under en eventuel krig. Man har i disse forhandlinger bygget på den såkaldte „stay-put-policy“, som går ud på, at befolkningen i en sådan katastrofal stund ikke skal begive sig ud på landevejene, hvor de vil være næsten værgeløse over for eftervirkningerne af et eventuelt atombombeforbombardement, men at de skal blive, hvor de er, og bedst muligt beskytte sig i kældrene eller andre anlæg i den by, hvor de bor. Det er altså hovedprincippet i de forhandlinger, der er ført.

Det er imidlertid klart, at ingen med sikkerhed kan forudse, hvad der i realiteten vil ske, hvis noget så katastrofalt som en ny storkrig skulle indtræde, og derfor har landene indbyrdes forhandlet om, hvordan man skal forholde sig. Også disse forhandlinger føres på „stay-put“ basis. Men det er rimeligt, at man søger at finde retningslinjer for, hvad man skal gøre, hvis der alligevel kommer en flygtningstrøm, hvordan man kan kontrollere disse flygtninge, og hvordan man eventuelt i samarbejde kan bringe dem tilbage til det land, de er kommet fra, eller hvorledes man i øvrigt vil forholde sig. At føre den slags forhandlinger kan der ikke være noget forkert i. Det er tværtimod spørgsmål, der berører overordentlig vigtige menneskelige hensyn, og som det må være rigtigt at tale sammen om på forhånd.

Det er også ganske rigtigt, at man, efter at en række samtaler mellem tyske og danske myndigheder har været ført om disse forhold, fra tysk side udarbejdede et i alt væsentligt — ikke på alle punkter, men i alt væsentligt — acceptabelt udkast til en aftale mellem Danmark og Den tyske Forbundsrepublik. Heri ser jeg heller ikke noget kritisabelt. Fra dansk side er vi efter en nærmere undersøgelse af forholdene kommet til det resultat, at en afsluttelse af